

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

การประชุมชี้แจงแนวนโยบายการใช้มาตรฐาน
Thai QR Code ในธุรกรรมการชำระเงิน
(Policy Guideline : Standardized Thai QR Code
for Payment Transactions)

8 ตุลาคม 2563

ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน

หัวข้อนำเสนอ

1. ความเป็นมา
2. สารสำคัญการปรับปรุงแนวนโยบายการใช้มาตรฐาน Thai QR Code ในธุรกรรมชำระการเงิน
 - หลักการของแนวนโยบายฯ (ยังคงเดิม)
 - เพิ่มบริการ MyPromptQR
 - ปรับปรุงมาตรฐานรูปแบบ C scan B (Tag ID 31 และ Tag ID 39)
 - เพิ่มการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ การทำ Know Your Merchant (KYM)
 - ขอบเขตการบังคับใช้
3. การส่งความเห็นต่อร่างแนวนโยบาย
4. Q & A

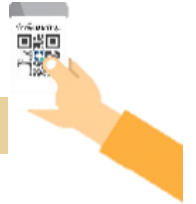

- **แนวนโยบายการใช้ Thai Standard QR Code ในธุรกรรมการชำระเงิน เมื่อ 17 เม.ย. 2562**
ครอบคลุมรูปแบบ C scan B
- **มีบริการการชำระเงินด้วย QR Code ในรูปแบบ B scan C**
 - เพิ่มช่องทางการรับชำระเงินที่สะดวกขึ้น
 - ช่วยให้ธุรกิจจัดการเงินสดและระบบบัญชีได้รวดเร็วขึ้น
 - ลดต้นทุนการทำธุรกิจในภาพรวม
- **มาตรฐานรูปแบบ C scan B มีข้อจำกัดในการนำไปปฏิบัติ เช่น**
 - Tag ID 31 Technical Spec. ไม่สอดคล้องกับการให้บริการจริง
 - Tag ID 39 ไม่ยืดหยุ่นในการนำไปปฏิบัติ

QR Payment C scan B : Thai QR Payment

“ปัจจุบันร้านค้ารับชำระเงินด้วย Thai QR Payment มากกว่า 7.4 ล้านจุดทั่วประเทศ” *

ร้านค้าต่าง ๆ

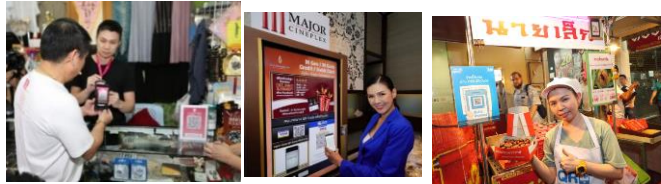
dessert
café

street vendors

wet markets

shops

cinema

คมนาคม

motorcycle taxis

Bangkok Transit System (BTS)

Trains

Express Boats

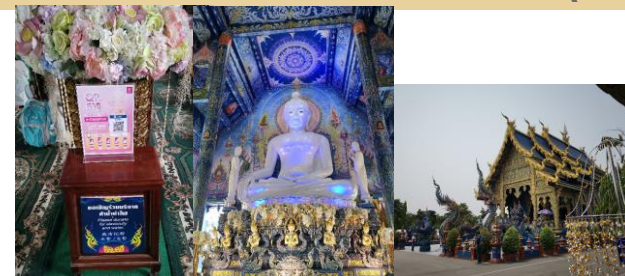

Buses

Tuk-Tuks

โครงการระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation)

* ทั้งร้านค้า online และ offline ข้อมูล ณ เดือน ส.ค. 63

- ตัวอย่างประเทศที่มีการให้บริการการชำระเงินด้วย QR Code รูปแบบ B scan C เช่น จีน ญี่ปุ่น และฮ่องกง

- ผู้ประกอบการธุรกิจและภาคธุรกิจ ได้แถลงข่าวที่งาน Bangkok FinTech Fair 2019 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2562

QR Payment B scan C : MyPromptQR

ประโยชน์ต่อร้านค้า

- เพิ่มช่องทางและความรวดเร็วในการรับชำระเงินทดแทนเงินสด
- เพิ่มช่องทางการชำระเงิน ช่วยขยายฐานลูกค้าและโอกาสทางธุรกิจ
- ข้อมูลการชำระเงินสามารถเชื่อมโยงไปยังระบบ POS ระบบบัญชี และระบบบริหารจัดการ stock ได้ครบถ้วน (เช่น ข้อมูลภาษีมูลค่าเพิ่ม ข้อมูลคูปองส่วนลด)

ประโยชน์ต่อประชาชน

- เพิ่มช่องทางการชำระเงินที่สะดวก สามารถตอบโต้ภัยการใช้ชีวิตประจำวันที่ทันสมัยให้แก่ลูกค้า
- มีความปลอดภัยเนื่องจาก QR Code ที่ใช้ในการให้บริการเป็น Dynamic QR Code และต้องใช้งานภายในเวลาที่กำหนด (เช่น ภายใน 5 นาที)

2. สรุปสาระสำคัญของ การปรับปรุงร่างแนวนโยบาย ฯ

- หลักการของแนวนโยบายฯ (ยังคงเดิม)
- เพิ่มเนื้อหาบริการ MyPromptQR
 - โครงสร้างข้อมูล MyPromptQR (Technical Specification)
 - แนวปฏิบัติซึ่งครอบคลุมเรื่องการบริหารความเสี่ยง การสร้างและจัดแสดง QR Code และการสื่อสาร และคุ้มครองผู้ใช้บริการ
- ปรับปรุงมาตรฐานรูปแบบ C scan B โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้
 - Technical Specification ของการพัฒนานวัตกรรมชำระเงิน (Tag ID 31)
 - การใช้งานมาตรฐานสำหรับ non-bank (Tag ID 39)
- เพิ่มการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ การทำ Know Your Merchant (KYM)
- ขอบเขตการบังคับใช้

การส่งเสริมให้เกิดการเปิดกว้างและการใช้งาน
ระหว่างกันได้ (Open Infrastructure and
Interoperability)

- ผู้ประกอบธุรกิจสามารถใช้มาตรฐาน Thai QR Code ในการพัฒนาบริการและสามารถเชื่อมต่อบริการระหว่างกัน
- ลดต้นทุนและความซ้ำซ้อนในการพัฒนาระบบและการเชื่อมโยงระหว่างกัน
- เกิดรูปแบบธุรกิจที่หลากหลายและสามารถแข่งขันกันได้
- เพิ่มความสะดวกและทางเลือกแก่ทั้งประชาชน ร้านค้า และธุรกิจ

การบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้ประกอบธุรกิจ
(Risk Management)

- ผู้ประกอบธุรกิจมีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี เหมาะสมตามระดับความเสี่ยง และสอดคล้องกับมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

การคุ้มครองและการให้ความรู้แก่ผู้ใช้บริการ
(Consumer Protection and Consumer
Education)

- ผู้ประกอบธุรกิจมีแนวทางคุ้มครองและให้ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงจากการใช้บริการ เช่น การสื่อสารให้ข้อมูล เพื่อให้ใช้บริการอย่างปลอดภัย การจัดการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และการคุ้มครองข้อมูลสำคัญของผู้ใช้บริการ

การพัฒนานวัตกรรมทางการเงินด้วยข้อมูล
ธุรกรรมชำระเงินผ่าน Thai QR Code
(Future Innovation)

- ผู้ประกอบธุรกิจมีกลยุทธ์และแนวนโยบายในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้พัฒนาบริการรูปแบบใหม่และบริการต่อยอดเพื่อส่งเสริมการพัฒนาธุรกรรมทางการเงินที่สามารถเข้าถึงและตอบโจทย์ผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้น

- โครงสร้างสำหรับรูปแบบ B scan C สามารถจัดสรรการใช้งานเพื่อรองรับธุรกรรม
 - รายการรับชำระเงินภายในประเทศ ซึ่งรองรับการทำรายการผ่านระบบพร้อมเพย์ Payment Innovation และการทำรายการด้วยบัตรผ่าน Local Card Schemes
 - รายการรับชำระเงินระหว่างประเทศ ซึ่งรองรับการทำรายการรับชำระเงินระหว่างประเทศผ่านระบบพร้อมเพย์หรือระบบการชำระเงินอื่นใด
 - การทำรายการด้วยบัตรผ่าน International Card Schemes ซึ่งรองรับการทำรายการด้วยบัตรผ่านระบบเครือข่ายบัตรระหว่างประเทศ เช่น Visa และ Mastercard
- รายละเอียดการแบ่ง Tag ID (อ้างอิงตามมาตรฐาน EMVCo)
 - ลำดับที่ 61 : สำหรับระบบพร้อมเพย์ หรือ International Card
 - ลำดับที่ 85 : ข้อมูล QR Code format version

B scan C : แนวปฏิบัติของการให้บริการ MyPromptQR

- **การพัฒนา Mobile Application**
 - การสร้าง MyPromptQR โดยลูกค้าต้องสร้างใหม่ทุกครั้งที่จะทำรายการ และไม่สามารถใช้ซ้ำได้
 - การกำหนดระยะเวลาที่ QR Code สามารถใช้งานได้ (Validity Period)
- **การกำหนดรูปแบบมาตรฐานเพื่อจัดพิมพ์หรือจัดแสดง QR Code**
 - การจัดทำรูปแบบและจัดพิมพ์หรือจัดแสดง QR Code เช่น โลโก้ และ Validity Period ของ QR Code
- **การสื่อสารและคุ้มครองผู้ใช้บริการ (Consumer Protection)**
 - การกำหนดยอดเงินสูงสุดต่อรายการ โดยไม่ต้องรับการยืนยันซ้ำจากลูกค้า
 - การจัดการให้ร้านค้าหรือธุรกิจสามารถแสดงยอดชำระเงินให้กับลูกค้าทราบก่อนทำการชำระเงิน
 - การตรวจสอบรายการเรียกเก็บเงิน (Request to Pay) ที่ได้รับจากร้านค้าหรือธุรกิจ
 - การตรวจสอบรายการ เช่น สถานะบัญชีและยอดเงินคงเหลือของลูกค้า

B scan C : ตัวอย่าง MyPromptQR

ตัวอย่าง QR Code/Barcode

Page: 1/2

มายพร้อมคิวอาร์
MyPrompt QR

Promotion Code

บัญชี xxx-x-x999-x

refresh 02:38

BANK LOGO

**** องค์ประกอบต่าง ๆ เรียงตามลำดับตามรูปภาพนี้ ได้แก่ Logo MyPromptQR, Barcode, QR Code****

เสนอเป็นทางเลือก
แสดง Promotion Code เพิ่มขึ้นอีกชุดหนึ่ง เมื่อกดแล้วจะเป็น Promotion Code แบบแนวนอน สำหรับผู้ให้บริการที่ต้องการใช้งาน

**** เสนอ ธนาคารกำหนดขนาด QR Code เอง ****

****หมายเหตุ: ยอดเงินคงเหลือในบัญชีไม่ควรนำมาแสดงและให้ร้านค้าทราบ เนื่องจากเป็นข้อมูลส่วนบุคคล**

Refresh time/เวลานับถอยหลัง/วันที่เวลาที่หมดอายุ ต้องมี แต่รูปแบบขึ้นอยู่กับผู้ให้บริการกำหนดได้

Bank Logo เป็นทางเลือก แต่ถ้านำสิ่งอื่นมาแสดงแทน ก็ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

เสนอเป็นทางเลือก
แสดง Promotion Code เพิ่มขึ้นอีกชุดหนึ่ง เมื่อกดแล้วจะเป็น Promotion Code แบบแนวนอน สำหรับผู้ให้บริการที่ต้องการใช้งาน

ตัวอย่าง Promotion Code

Promotion code

Barcode Payment ต้องมี

QR code ต้องมี และมีโลโก้ปรากฏอยู่ภายใน

Balance ต่าง ๆ จากข้อกำหนดของผู้ให้บริการ เช่น ตรวจสอบยอด/วงเงินการใช้งาน/วงเงินชำระเงิน/วงเงินคงเหลือ เป็นทางเลือก

Source of Fund ต้องมี และมี Masking ตามรูปแบบที่ผู้ให้บริการกำหนด

C scan B : ปรับปรุง Tag ID 31 (Payment Innovation)

- ปรับปรุง Technical Specification ของการพัฒนา Payment Innovation (Tag ID 31) ให้ยืดหยุ่นในการพัฒนา Industry Standard API สำหรับรองรับธุรกรรมพิเศษอื่น ๆ ในอนาคต

Payment Innovation [Standard API]					
Name	ID	Format	Length	Presence	Description
AID	"00"	ans	"16"	M	"A000000677012004" for Payment Innovation [Standard API]
API ID	"01"	N	"03"	M	Reserved for each API use case (Refer to each API specification)

C scan B : ปรับปรุง Tag ID 39 (non-bank)

เพื่อให้รองรับการเชื่อมต่อกับระบบกลาง (เช่น พร้อมเพย์) ได้โดยไม่ต้องยกเลิก QR Code เดิม และไม่ต้องเปลี่ยน QR Code เช่น การใช้ API QR Converter ซึ่งจะช่วยลดต้นทุน ในการดำเนินการของ non-bank รวมทั้งสามารถแยกวัตถุประสงค์การนำธุรกรรม

เนื้อหาเดิม (17 เม.ย. 62)

- Tag ID 39 ใช้สำหรับบริการชำระเงิน/โอนเงินของผู้ให้บริการที่ยังไม่ได้เชื่อมต่อกับระบบกลาง (เช่น พร้อมเพย์) เท่านั้น
- หากเชื่อมต่อบริการระบบกลางแล้ว ต้องยกเลิกการให้บริการด้วย Tag ID 39 และเปลี่ยน QR Code ที่ได้ให้บริการแล้ว

เนื้อหาใหม่

- Tag ID 39 ใช้สำหรับบริการรับชำระเงิน/โอนเงินของ non-bank เท่านั้น
- นำไปใช้ในการให้บริการร่วมกันระหว่าง non-bank โดยให้อ้างอิงตาม Business Rules และมาตรฐานที่ TEPA กำหนด
- รองรับการนำไปใช้ในการให้บริการที่มีการเชื่อมต่อกับระบบกลาง (เช่น พร้อมเพย์) ซึ่งต้องปฏิบัติตาม Business Rules และมาตรฐานที่ระบบกลางกำหนด
- ต้องสามารถระบุวัตถุประสงค์การนำธุรกรรมได้ เช่น การรับชำระเงินหรือการโอนเงิน

หมายเหตุ: หากปรับปรุงแก้ไขมาตรฐาน ซึ่งรวมถึง Technical Specification และ Business Rules ที่เกี่ยวข้อง ต้องนำมาหารือและได้รับความเห็นชอบจาก สปท. ก่อนดำเนินการ

ยกเลิก

- ให้ยกเลิกแนวนโยบายการใช้มาตรฐาน Thai QR Code ในธุรกรรมการชำระเงิน (Policy Guideline : Standardized Thai QR Code for Payment Transactions) ลงวันที่ 17 เมษายน 2562

ผู้ถือปฏิบัติ

- ผู้ประกอบธุรกิจภายใต้การกำกับตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน ซึ่งมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี QR Code ในธุรกรรมการชำระเงิน ทั้งระบบการชำระเงินและบริการการชำระเงิน โดยให้แจ้งรูปแบบการให้บริการเพิ่มเติมผ่านระบบ e-Application

วันเริ่มต้นบังคับใช้

- แนวนโยบายฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ XX 2563 เป็นต้นไป

3. การส่งความเห็นต่อร่างแนวนโยบาย

- เอกสารประกอบการประชุมชี้แจงแนวนโยบายฯ สามารถ download ที่ https://www.bot.or.th/Thai/PaymentSystems/PSA_Oversight/Pages/All_Hearing.aspx

ภายใต้หัวข้อ “การประชุมชี้แจงและรับฟังความเห็นต่อการปรับปรุงร่างแนวนโยบายการใช้ Thai Standard QR Code ในธุรกรรมการชำระเงิน”

- ส่งความเห็นต่อร่างแนวนโยบายฯ ภายในวันพฤหัสบดีที่ 22 ตุลาคม 2563
ที่อีเมล bot-psr@bot.or.th

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

Thank you

Q & A

สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ bot-psr@bot.or.th

โทรศัพท์ 0 2356 7892, 0 2283 5036, 0 2283 6833